

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 93/21
Λουξεμβούργο, 3 Ιουνίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-650/18
Ουγγαρία κατά Κοινοβουλίου

Το Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή της Ουγγαρίας κατά του ψηφίσματος του Κοινοβουλίου με το οποίο κινήθηκε η διαδικασία διαπίστωσης της ύπαρξης σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης, από το κράτος μέλος αυτό, των αξιών στις οποίες θεμελιώνεται η Ένωση

Κατά τον υπολογισμό των ψηφισάντων για την έγκριση του ψηφίσματος, το Κοινοβούλιο ορθώς δεν συνυπολόγισε τις αποχές

Στις 12 Σεπτεμβρίου 2018, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε ψήφισμα ¹ σχετικά με πρόταση να κληθεί το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διαπιστώσει, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, ΣΕΕ ², την ύπαρξη σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από την Ουγγαρία των κοινών αξιών στις οποίες θεμελιώνεται η Ένωση. Η δήλωση αυτή κίνησε τη διαδικασία του άρθρου 7 ΣΕΕ, η οποία μπορούσε να καταλήξει στην αναστολή ορισμένων δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιδιότητα του εν λόγω κράτους ως μέλους της Ένωσης.

Δυνάμει του άρθρου 354, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, το οποίο θέτει τους κανόνες ψηφοφορίας για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 7 ΣΕΕ, η έγκριση του εν λόγω ψηφίσματος από το Κοινοβούλιο απαιτούσε την πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψηφισάντων, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν. Εφαρμόζοντας τον Κανονισμό του, ο οποίος προβλέπει ότι για την έγκριση ή την απόρριψη ενός κειμένου υπολογίζονται μόνο οι ψήφοι «υπέρ» και «κατά», εκτός από τις περιπτώσεις για τις οποίες οι Συνθήκες προβλέπουν ειδική πλειοψηφία ³, το Κοινοβούλιο έλαβε υπόψη, κατά την καταμέτρηση των ψήφων επί του επίμαχου ψηφίσματος, μόνον τις θετικές και τις αρνητικές ψήφους των μελών του και απέκλεισε τις αποχές ⁴.

Η Ουγγαρία θεώρησε ότι, κατά τον υπολογισμό των ψηφισάντων, το Κοινοβούλιο όφειλε να λάβει υπόψη τις αποχές και άσκησε προσφυγή, δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, με αίτημα την ακύρωση του ψηφίσματος.

Το τμήμα μείζονος συνθέσεως του Δικαστηρίου **απορρίπτει την προσφυγή**. Διαπιστώνει, πρώτον, ότι το προσβαλλόμενο ψήφισμα υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ. Δεύτερον, κρίνει ότι **οι αποχές των βουλευτών δεν πρέπει να συνυπολογίζονται προκειμένου να διαπιστωθεί αν επιτεύχθηκε η κατά το άρθρο 354 ΣΛΕΕ πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψηφισάντων**.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

¹ Ψήφισμα [2017/2131 (INL)] (ΕΕ 2019, C 433, σ. 66).

² Το άρθρο 7, παράγραφος 1, ΣΕΕ προβλέπει τα εξής: «Το Συμβούλιο δύναται, βάσει αιτιολογημένης **προτάσεως του** ενός τρίτου των κρατών μελών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή της Ευρωπαϊκής **Επιτροπής, αποφασίζοντας** με την πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών του και κατόπιν της έγκρισης **του Ευρωπαϊκού** Κοινοβουλίου, να διαπιστώσει την ύπαρξη σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από **κράτος μέλος** των αξιών του άρθρου 2. Το Συμβούλιο, προτού προβεί στη διαπίστωση αυτή, ακούει το εν λόγω **κράτος μέλος** και δύναται, αποφασίζοντας με την ίδια διαδικασία, να του απευθύνει συστάσεις. Το Συμβούλιο επαληθεύει τακτικά ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι λόγοι που οδήγησαν στη διαπίστωση αυτή.»

³ Άρθρο 178, παράγραφος 3, του Κανονισμού του Κοινοβουλίου.

⁴ Το ψήφισμα εγκρίθηκε με 448 ψήφους υπέρ και 197 ψήφους κατά, ενώ 48 παρόντα μέλη απείχαν.

Πρώτον, το Δικαστήριο αποφαινεται επί της αρμοδιότητάς του να επιληφθεί της υπό κρίση προσφυγής και επί του παραδεκτού της προσφυγής.

Κατ' αρχάς, διαπιστώνει ότι το άρθρο 269 ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει περιορισμένη δυνατότητα άσκησης προσφυγής για την ακύρωση των πράξεων που εκδίδει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 7 ΣΕΕ, δεν αποκλείει την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να επιληφθεί της υπό κρίση προσφυγής. Πράγματι, εξαρτώντας το εν λόγω δικαίωμα προσφυγής από προϋποθέσεις αυστηρότερες από εκείνες που επιβάλλει το άρθρο 263 ΣΛΕΕ, το άρθρο 269 ΣΛΕΕ συνεπάγεται περιορισμό της γενικής αρμοδιότητας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και πρέπει, ως εκ τούτου, να ερμηνεύεται στενά. Επιπλέον, στο άρθρο 269 ΣΛΕΕ δεν μνημονεύονται τα ψηφίσματα του Κοινοβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, ΣΕΕ. Επομένως, οι συντάκτες των Συνθηκών δεν είχαν την πρόθεση να αποκλείσουν πράξεις όπως το προσβαλλόμενο ψήφισμα από τη γενική αρμοδιότητα που το άρθρο 263 ΣΛΕΕ αναγνωρίζει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εξάλλου, μια τέτοια ερμηνεία συμβάλλει στην τήρηση της αρχής σύμφωνα με την οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί Ένωση δικαίου που έχει καθιερώσει πλήρες σύστημα ενδίκων βοηθημάτων και διαδικασιών με το οποίο ανατίθεται στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο έλεγχος της νομιμότητας των πράξεων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.

Στη συνέχεια, το Δικαστήριο κρίνει ότι το προσβαλλόμενο ψήφισμα συνιστά πράξη δεκτική προσφυγής. Ειδικότερα, το ψήφισμα αυτό παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα από της εγκρίσεώς του, καθώς, ενόσω το Συμβούλιο δεν έχει αποφανθεί επί της συνέχειας που πρέπει να δοθεί, έχει ως άμεσο αποτέλεσμα την άρση της απαγόρευσης που επιβάλλεται στα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη ή να κρίνουν παραδεκτή προς εξέταση αίτηση ασύλου που έχει υποβληθεί από Ούγγρο υπήκοο⁵.

Επιπλέον, το προσβαλλόμενο ψήφισμα δεν αποτελεί ενδιάμεση πράξη της οποίας η νομιμότητα θα μπορούσε να αμφισβητηθεί μόνον στο πλαίσιο διαφοράς σχετικής με την οριστική πράξη της οποίας αποτελεί προπαρασκευαστικό στάδιο. Πράγματι, αφενός, το Κοινοβούλιο, εκδίδοντας το ψήφισμα αυτό, δεν διατύπωσε προσωρινή θέση, έστω και αν η μεταγενέστερη διαπίστωση από το Συμβούλιο της ύπαρξης σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης των αξιών της Ένωσης από κράτος μέλος εξαρτάται ακόμη από την προηγούμενη έγκριση του Κοινοβουλίου. Αφετέρου, το επίμαχο ψήφισμα παράγει αυτοτελή έννομα αποτελέσματα στο μέτρο που, και μεν το οικείο κράτος μέλος μπορεί να επικαλεστεί την έλλειψη νομιμότητας του ψηφίσματος προς στήριξη ενδεχόμενης προσφυγής ακυρώσεως κατά της μεταγενέστερης διαπίστωσης του Συμβουλίου, πλην όμως τυχόν ευδοκίμηση της προσφυγής αυτής δεν θα εξάλειφε, εν πάση περιπτώσει, στο σύνολό τους τα δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα του ψηφίσματος.

Εντούτοις, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι ορισμένες ειδικές προϋποθέσεις, οι οποίες προβλέπονται από το άρθρο 269 ΣΛΕΕ και στις οποίες υπόκειται η άσκηση προσφυγής για την ακύρωση της διαπίστωσης του Συμβουλίου που ενδέχεται να εκδοθεί μετά από αιτιολογημένη πρόταση του Κοινοβουλίου όπως το προσβαλλόμενο ψήφισμα, πρέπει επίσης να εφαρμόζονται στην περίπτωση προσφυγής ακυρώσεως η οποία στρέφεται, δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, κατά τέτοιας αιτιολογημένης πρότασης, διότι σε διαφορετική περίπτωση το άρθρο 269 ΣΛΕΕ θα στερούσαν την πρακτική του αποτελεσματικότητα. Επομένως, η τελευταία αυτή προσφυγή μπορεί να ασκηθεί μόνον από το κράτος μέλος το οποίο αφορά η αιτιολογημένη πρόταση και οι λόγοι ακυρώσεως που προβάλλονται προς στήριξη τέτοιας προσφυγής μπορούν να αφορούν μόνον παράβαση των διαδικαστικών επιταγών του άρθρου 7 ΣΕΕ.

Δεύτερον, αποφαινόμενο επί της ουσίας, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι οι Συνθήκες δεν περιέχουν ορισμό της έννοιας των «ψηφισάντων», κατά το άρθρο 354, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, και ότι η αυτοτελής αυτή έννοια του δικαίου της Ένωσης πρέπει να ερμηνευθεί σύμφωνα με το σύνηθες νόημά της στην καθημερινή γλώσσα. Η έννοια όμως αυτή, κατά το σύνηθες νόημά της, περιλαμβάνει μόνον τους εκφρασθέντες με θετική ή αρνητική ψήφο επί ορισμένης πρότασης, ενώ

⁵ Σύμφωνα με το άρθρο μόνο του πρωτοκόλλου (αριθ. 24) για το άσυλο των υπηκόων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2010, C 83, σ. 305).

οι απέχοντες, καθόσον η αποχή πρέπει να γίνει αντιληπτή ως άρνηση τοποθέτησης, δεν μπορούν να εξομοιωθούν με τους «ψηφίσαντες». Επομένως, **ο κανόνας** του άρθρου 354, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, **ο οποίος επιβάλλει ψηφοφορία με πλειοψηφία των ψηφισάντων, έχει την έννοια ότι αποκλείει τον συνυπολογισμό των απεχόντων.**

Τούτου δοθέντος, αφού υπενθύμισε ότι το άρθρο 354, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ προβλέπει διπλή απαίτηση πλειοψηφίας, ήτοι ότι οι πράξεις που εκδίδει το Κοινοβούλιο δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, ΣΕΕ πρέπει να εξασφαλίζουν ταυτόχρονα τη συμφωνία των δύο τρίτων των ψηφισάντων και τη συμφωνία της πλειοψηφίας των μελών του Κοινοβουλίου, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, εν πάση περιπτώσει, οι αποχές λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εξακριβωθεί αν οι υπερψηφίσαντες αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των μελών που απαρτίζουν το Κοινοβούλιο.

Τέλος, το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο αποκλεισμός των απεχόντων από τον υπολογισμό των ψηφισάντων, κατά την έννοια του άρθρου 354, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, δεν είναι αντίθετος ούτε προς τη δημοκρατική αρχή ούτε προς την αρχή της ίσης μεταχείρισης, λαμβανομένου υπόψη, μεταξύ άλλων, του γεγονότος ότι οι βουλευτές που απείχαν από την ψηφοφορία ενήργησαν εν γνώσει της κατάστασης, διότι είχαν προηγουμένως ενημερωθεί για το ότι οι απέχοντες δεν επρόκειτο να συνυπολογιστούν στους ψηφίσαντες.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106